

Analyysi 3 (Vesa Julin)**Lopputentti 22.8.2012**

Vastaa kaikkiin tehtäviin.

1. Laske funktion $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$,

$$f(x) = \sqrt{1+x^2}$$

neljäs Taylorin polynomi pisteessä $x_0 = 0$, eli $T_{4,0}f(x)$. Laske myös

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+x^2} - 1}{x^2}. \quad (6p)$$

2. Suppenevatko sarjat? (6p)

$$a) \sum_{k=1}^{\infty} (-1)^{k+1} \frac{1}{\sqrt{k}} \quad b) \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{(k+1) \log(k+1)}.$$

3. Olkoot $f, f_j : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $j \in \mathbb{N}$, funktioita. Mitkä seuraavista väitteistä ovat totta ja mitkä epätosia? (Perustele lyhyesti tai anna vastaesimerkki.) (6p)

(a) Jos $f_j \rightarrow f$ pisteittäin, niin $f_j \rightarrow f$ tasaisesti.

(b) Jos $f_j \rightarrow f$ tasaisesti, niin $f_j \rightarrow f$ pisteittäin.

(c) Jos $f_j \rightarrow f$ pisteittäin, niin $\lim_{j \rightarrow \infty} \int_0^1 f_j(x) dx = \int_0^1 f(x) dx$.

4. Määritä potenssisarjojen suppenemissäteet? (6p)

$$a) \sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{k!} x^k \quad b) \sum_{k=0}^{\infty} \frac{k^k}{k!} x^k.$$

5. Osoita, että funktiosarja

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{x}{k(1+x^2)^k}$$

suppenee tasaisesti koko $\mathbb{R}$:ssä. (6p)KÄÄNTÖPUOLELLA MUUTAMIA KURSSILLA KÄYTYJÄ TULOKSIA $\rightarrow$

Lause (Taylorin lauseen integraalimuoto)

Olkoon funktio $f : (a, b) \rightarrow \mathbb{R}$ $(n + 1)$ -kertaa jatkuvasti derivoituva ja olkoon $x_0 \in (a, b)$. Tällöin

$$f(x) = T_{n,x_0}f(x) + R_{n,x_0}f(x) \quad \text{kaikilla } x \in (a, b),$$

missä

$$R_{n,x_0}f(x) = \frac{1}{n!} \int_{x_0}^x f^{(n+1)}(t)(x-t)^n dt.$$

Lause (Suhde- ja juuritesti)

Olkoot $a_j \in \mathbb{R}$. Jos

$$\lim_{j \rightarrow \infty} \sqrt[j]{|a_j|} < 1 \quad \text{tai} \quad \lim_{j \rightarrow \infty} \frac{|a_{j+1}|}{|a_j|} < 1$$

niin sarja $\sum_{j=1}^{\infty} a_j$ suppenee itseisesti. Jos

$$\lim_{j \rightarrow \infty} \sqrt[j]{|a_j|} > 1 \quad \text{tai} \quad \lim_{j \rightarrow \infty} \frac{|a_{j+1}|}{|a_j|} > 1$$

niin sarja $\sum_{j=1}^{\infty} a_j$ hajaantuu.

Lause

Potenssarjan $\sum_{j=0}^{\infty} a_j(x - x_0)^j$ suppenemissäteelle R pätee

$$R = \lim_{j \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt[j]{|a_j|}} \quad \text{tai} \quad R = \lim_{j \rightarrow \infty} \frac{1}{\frac{|a_{j+1}|}{|a_j|}},$$

jos em. raja-arvo on olemassa.